

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет міжнародних відносин

Кафедра права

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету міжнародних відносин

В.В.Третько

вересня 2020 року

СИЛАБУС

Навчальна дисципліна Юридична деонтологія

Освітньо-професійна програма Право

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Загальна інформація

Позиція	Зміст інформації
Викладач(і)	Вавринчук Микола Пророкович
Профайл викладача	http://pravo.khnu.km.ua/professorsko-vykladatskyj-sklad/
E-mail викладача(ів)	lvnp610@ukr.net
Контактний телефон	-
Сторінка дисципліни в ІСУ	https://msn.khnu.km.ua/course/view.php?id=5580
Консультації	Очні: ; он-лайн: за необхідністю та попередньою домовленістю

Характеристика дисципліни

Статус дисципліни	Форма навчання	Курс	Семестр	Загальний обсяг		Кількість годин						Форма семестрового контролю			
				Кредити ЄКТС	Години	Аудиторні заняття				Індивідуальна робота студента	Самостійна робота, в т.ч. ІРС	Курсовий проект	Курсова робота	залік	іспит
						Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття						
О	Д	1	1	5	150	68	34		34		82			+	

Анотація навчальної дисципліни

«Юридична деонтологія» є дисципліною, яка вивчає систему загальних знань про кодекс професійної поведінки, професійний етикет, застосування норм моралі, моральні нормативи, співпрацю з колегами, взаємостосунки з громадянами, мудрість спілкування, відомості про юридичну науку та юридичну практику, вимоги до професійних та особистих якостей юриста, про систему формування цих якостей, основи логічного міркування в професійній діяльності юристів. Навчальна дисципліна передбачає вивчення системи деонтологічних норм поведінки юристів в їх професійній діяльності, що дозволяє надбати необхідні універсальні і професійні якості і успішно працювати в обраній сфері діяльності. Метою вивчення дисципліни є впровадження та розвиток таких морально-етичних засад суб'єктно-об'єктних відносин у юридичній діяльності, які дозволили б як збагатити, так і якісно наповнити правосвідомість студентів концептуальним розумінням значення деонтологічних норм у правозастосуванні; розкрити його специфіку як духовно-культурного явища; визначити методи і засоби вирішення конкретних практичних проблем у юриспруденції, правильного сприйняття складних ситуацій на зразок наявного конфлікту інтересів.

Пререквізити: теорія держави та права **кореквізити:** адвокатура України, логіка, українська мова, судові та правоохоронні органи

Мета і завдання дисципліни

Мета дисципліни. Формування у студентів сучасного погляду на професію юриста і її місце у забезпеченні прав та інтересів громадян і юридичних осіб, що охороняється законом; її значення і роль у побудові правової держави; вироблення свідомого і відповідального ставлення до майбутньої професії; засвоєння принципів та організаційних форм діяльності суду, правоохоронних та правозахисних органів. Формування системи теоретичних і практичних навичок про особливості юридичної професії.

Завдання дисципліни. Формування у здобувачів вищої освіти знання та розуміння предметної області та професійної діяльності, здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, здатність бути критичним і самокритичним, здатність діяти на основі етичних міркувань, цінування та повага різноманітності і мультикультурності, здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві, повага до честі і гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння їх правової природи, знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального та процесуального права, здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.

Очікувані результати навчання.

Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни повинен: визначати переконливість аргументів у процесі оцінки задалегідь невідомих умов та обставин; здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання; пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту; пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.

Тематичний план дисципліни і календар його виконання.

Таблиця 3 – Тематичний план дисципліни

№ тижня	Тема лекцій*	Тема практичного заняття*	Самостійна робота студентів		
			Зміст	Год.	Література
1	2	3	4	5	6
1	Юридична деонтологія: як наука та навчальна дисципліна.	Юридична деонтологія: як наука та навчальна дисципліна.	Опрацювання теоретичного матеріалу.	5	[1,с.6-26;2,с.18-34;5,с.13-24]
2	Загальна характеристика окремих видів юридичної практичної діяльності та основних професій юристів	Загальна характеристика окремих видів юридичної практичної діяльності та основних професій юристів. Вибір теми рефератів.	Опрацювання теоретичного матеріалу. Підготовка до практичного заняття.	5	[1,с.27-48;2,с.34-52;5,с.52-64]
3	Характеристика окремих видів юридичної діяльності.	Характеристика окремих видів юридичної діяльності.	Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до практичного заняття.	6	[1,с.119-141;2,с.349-391;5,с.176-183]
4	Загальна культура особистості юриста та її окремі аспекти. Професійно необхідні якості юриста.	Загальна культура особистості юриста та її окремі аспекти. Професійно необхідні якості юриста.	Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до практичного заняття.	6	[1,с.119-141;5,с.118-133]
5	Професійно-правова культура юриста.	Професійно-правова культура юриста.	Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до практичного заняття.	5	[1,с.26-47;5,с.52-59]
6	Моральна (етична) культура юриста.	Моральна (етична) культура юриста.	Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до практичного завдання.	6	[1,с.96-118;5,с.194-202]
7	Духовна культура юриста.	Духовна культура юриста..	Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до практичного заняття.	5	[1,с.96-118; 5,с.194-202]
8	Національна культура юриста.	Національна культура юриста.	Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до практичного заняття.	6	[1,с.96-118; 5,с.184-193]
9	Політична культура юриста: поняття, зміст, структура..	Політична культура юриста: поняття, зміст, структура.	Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до практичного заняття.	6	[1,с.83-95; 5,с.205-212]
10	Психологічна культура юриста.	Психологічна культура юриста.	Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до практичного заняття.	5	[1,с.48-65; 5,с.213-225]
11	Естетична культура юриста.	Естетична культура юриста.	Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до практичного заняття.	5	[1с.96-118;5,с.194-202]

12	Конфлікти в юридичній практиці, способи їх попередження та розв'язання.	Конфлікти в юридичній практиці, способи їх попередження та розв'язання.	Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до практичного заняття.	6	[2,с.162-205;5,с.221-225]
13	Морально – професійна деформація працівників юридичної сфери, причини та шляхи її подолання.	Морально – професійна деформація працівників юридичної сфери, причини та шляхи її подолання.	Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до практичного заняття.	6	[2,с.112-158;5,с.191-193,202-204]
14	Навчальний процес у вищих закладах юридичної освіти.	Навчальний процес у вищих закладах юридичної освіти. Захист рефератів.	Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до практичного заняття. Підготовка до захисту рефератів.	5	[2,с.162-205;5,с.39-51]
15	Юридична навчальна діяльність.	Юридична навчальна діяльність. Захист рефератів.	Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до практичного заняття.	5	[2,с.112-158;5,с.39-51]
			Всього:	82	

Примітка: * Лекції і практичні заняття проводяться щотижня по дві години

Політика дисципліни.

Організація освітнього процесу в Університеті відповідає вимогам положень про організаційне і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу, освітній програмі та навчальному плану. Студент зобов'язаний відвідувати лекції і практичні заняття згідно з розкладом, не запізнюватися на заняття, реферат та інші домашні завдання виконувати відповідно до графіка. Пропущене практичне заняття студент зобов'язаний опрацювати самостійно у повному обсязі і відвітати перед викладачем не пізніше, ніж за тиждень до чергової атестації. До практичних занять студент має підготуватися за відповідною темою і проявляти активність. При написанні реферату з дисципліни студент має дотримуватися політики доброчесності. У разі наявності плагіату він отримує незадовільну оцінку і має виконати роботу за новою темою.

Критерії оцінювання результатів навчання.

Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за **чотирибальною** шкалою. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих **позитивно** з урахуванням коефіцієнта вагомості і встановлюється в автоматизованому режимі після внесення викладачем усіх оцінок до електронного журналу. При оцінюванні знань студентів використовуються різні засоби контролю, зокрема: усне опитування; засвоєння теоретичного матеріалу з тем перевіряється тестовим контролем. Оцінка, яка виставляється за практичне заняття, складається з таких елементів: знання теоретичного матеріалу з теми; вміння студента обґрунтувати прийняті рішення та розв'язувати задачі; своєчасне виконання домашніх завдань з теми.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів денної форми навчання у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота		Самостійна робота	Підсумковий контроль (іспит)
Усне опитування (обов'язковий мінімум оцінок – 5)	Тестовий контроль	Реферат	Підсумковий контрольний захід
0,4	0,1		
		0,1	0,4

Оцінювання тестових завдань

Тематичний тест для кожного студента складається з двадцяти п'яти тестових завдань, кожне з яких оцінюється одним балом. Максимальна сума балів, яку може набрати студент, складає 25. Оцінювання здійснюється за чотирибальною шкалою. Відповідність набраних балів за тестове завдання оцінці, що виставляється студенту, представлена у нижченаведеній таблиці.

Сума балів за тестові завдання	1–13	14–16	17–22	23–25
Оцінка за 4-бальною шкалою	2	3	4	5

На тестування відводиться 30 хвилин. Правильні відповіді студент записує у талоні відповідей. Студент може також пройти тестування і в он-лайн режимі у модульному середовищі для навчання MOODLE.

При отриманні негативної оцінки тест слід перездати до терміну наступного контролю.

Співвідношення вітчизняної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ECTS	Інституційна шкала балів	Інституційна оцінка	Критерії оцінювання	
A	4,75-5,00	5	Зараховано	
B	4,25-4,74	4		Відмінно – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навиків.
C	3,75-4,24	4		Добре – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками.
D	3,25-3,74	3		Добре – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками.
			Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією.	

E	3,00-3,24	3		Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання
FX	2,00-2,99	2	Незараховано	Незадовільно – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни
F	0,00-1,99	2		Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни.

Контрольні питання з дисципліни.

1. Виникнення деонтології як науки.
2. Юридична практична діяльність.
3. Методи юридичної деонтології.
4. Характеристика нотаріальної діяльності.
5. Юридична деонтологія як навчальна дисципліна.
6. Характеристика слідчої діяльності.
7. Система вищої юридичної освіти в Україні: поняття та її структура.
8. Характеристика прокурорської діяльності.
9. Загальна характеристика навчального закладу вищої юридичної освіти.
10. Характеристика суддівської діяльності.
11. Права та обов'язки студентів. Переведення, відрахування, поновлення та працевлаштування студентів.
12. Національна культура юриста.
13. Духовна культура юриста.
14. Навчальний процес: поняття та основні елементи.
15. Причини виникнення правового нігілізму у суспільстві.
16. Виховний процес: поняття та основні елементи.
17. Службовий етикет та його роль в діяльності юристів.
18. Сутність та призначення юридичної діяльності.
19. Функції естетичної культури юриста.
20. Значення професії юриста в умовах розбудови правової держави.
21. Правовий нігілізм в середовищі юристів.
22. Юридична практична діяльність.
23. Деформація моральної та правової свідомості юриста.
24. Загальна культура особистості юриста.
25. Внутрішні фактори причин професійної деформації юристів
26. Ділові, організаторські, моральні та інші професійно необхідні якості юриста.
27. Зовнішні фактори причин професійної деформації юриста.
28. Професіограми окремих професій юристів.
29. Естетична культура юристів.
30. Моральна самосвідомість юриста.
31. Психологічна культура юриста.
32. Принципи юридичної діяльності.
33. Професійно –правова культура юриста.
34. Загально-правові принципи юридичної практичної діяльності.
35. Стилі вирішення конфлікту в юридичній практиці.
36. Функції юридичної деонтології.
37. Причини, що сприяють деформації моральної свідомості співробітників правоохоронних органів.
38. Джерела юридичної деонтології.
39. Складові елементи національної культури юриста.
40. Принципи юридичної деонтології.
41. Особисті якості юриста.
42. Принципи духовної культури юриста.
43. Незалежність суддів та суддівської діяльності.
44. Позапартійність окремих категорій юристів.
45. Правовий і соціальний захист юристів.
46. Основні риси, що характеризують юридичну діяльність.
47. Політична культура юриста.
48. Вимоги до кандидатів на зайняття посади судді.
49. Стандарти професійної поведінки юристів які вписані в "Загальній декларації прав людини".
50. Принципи духовної культури юриста.
51. Історичний аспект становлення системи деонтологічних знань.
52. Поняття, рівні, ступені, кваліфікації, загальна характеристика навчального закладу вищої юридичної освіти.
53. Обов'язки студентів, права та обов'язки науково-педагогічних працівників, форми навчання, види самостійної роботи.
54. Формування національної свідомості юриста.
55. Працівники юридичної професії, як носії культурних цінностей у сфері права.

56. Кодекс професійної етики судді.
57. Кодекс професійної етики адвоката.
58. Законодавче регулювання участі юристів у політичному житті.
59. Психологічні аспекти професійної діяльності юриста.
60. Причини професійної деформації співробітників правоохоронних органів.

Рекомендована література

Основна література

1. Гапотій В.Д. Юридична деонтологія: навчальний посібник / В.Д. Гапотій, О.Г. Мінкова. Мелітополь, 2018. 146 с.
2. Деонтологічний кодекс // Гусарев С.Д. Юридична деонтологія. (Основи юридичної діяльності): навч. посіб. /С.Д.Гусарев, О.Д.Тихомиров. К.:ВІРА-Р. 2005. С.478-480.
3. Загальна декларація прав людини // Гусарев С.Д. Юридична деонтологія. (Основи юридичної діяльності): навч. посіб. /С.Д.Гусарев, О.Д.Тихомиров. К.:ВІРА-Р. 2005. С.462-464.
4. Петришин О. В. Юридична деонтологія : посіб. для підгот. до заліків та іспитів / О. В. Петришин, О. В. Зінченко. Харків : Право, 2018. 84 с.
5. Юридична деонтологія: підручник/ С.П. Погребняк, О.О.Уварова, Г.О.Христова та ін.; за заг. ред. О.В. Петришина. Х.: Право, 2014. - 248 с.

Додаткова література

1. Бандурка О. М., Скакун О. Ф. Юридична деонтологія: Підручник. Х.: Вид-во НУВС, 2008. – 336 с.
2. Ведерніков Ю.А., Кульбач С.О., Кучук А.М. Юридична деонтологія. Дніпропетровськ, 2011.
3. Гусарев С. Д. Юридична деонтологія (Основи юридичної діяльності): навч. посіб / С. Д. Гусарев, О. Д. Тихомиров. 3-тє вид., перероб. і доп. К.: Знання, 2008. 495 с.
4. Основні засади професійної етики юристів від 16.05.2001 року. // Лозовой В. О., Петришин О. В. Професійна етика юриста. Х.: Право, 2004. С.67-71.
5. Скакун О.Ф. Юридична деонтологія: підруч. / О. Ф. Скакун. Х.: Еспада, 2008. 400 с.
6. Сливка С.С. Юридична деонтологія: Навчальний посібник / К.: Атіка, 2008. 296 с.
7. Цифра Г.О. Юридична деонтологія: навч.посіб. для дистанц. Навчання / за ред.. Н.І.Клименка. К.:Університет «Україна», 2005. 210 с.